

Algebra z geometrią, zestaw 2_13

2_13.1. Niech V, U, W będą p.w. nad ciałem \mathbb{K} i niech $(e_i), (f_j)$ i (g_k) będą bazami tych przestrzeni. Proszę sprawdzić, czy wektor

$$\begin{aligned} & -6e_1 \otimes f_1 \otimes g_1 + 18e_1 \otimes f_1 \otimes g_2 - 10e_1 \otimes f_2 \otimes g_1 + 30e_1 \otimes f_2 \otimes g_2 \\ & + 3e_2 \otimes f_1 \otimes g_1 - 9e_2 \otimes f_1 \otimes g_2 + 5e_2 \otimes f_2 \otimes g_1 - 15e_2 \otimes f_2 \otimes g_2 \end{aligned}$$

może być zapisany jako $v \otimes u \otimes w$ dla pewnych $v \in V, u \in U, w \in W$.

2_13.2. Niech V oraz W będą p.w. nad tym samym ciałem \mathbb{K} i niech $\hat{A} \in \text{End}(V)$ oraz $\hat{B} \in \text{End}(W)$. Definiujemy $\hat{A} \otimes \hat{B} \in \text{End}(V \otimes W)$ warunkiem

$$\forall v \in V, w \in W : (\hat{A} \otimes \hat{B})(v \otimes w) = \hat{A}v \otimes \hat{B}w.$$

Wybieramy w V bazę (e_i) zaś w W bazę (f_j) . Proszę wykazać, że macierz operatora $\hat{A} \otimes \hat{B}$ w uporządkowanej leksykograficznie bazie $(e_i \otimes f_j)$ ma postać blokową

$$\begin{pmatrix} A^1_1 \mathbf{B} & A^1_2 \mathbf{B} & \dots & A^1_m \mathbf{B} \\ A^2_1 \mathbf{B} & A^2_2 \mathbf{B} & \dots & A^2_m \mathbf{B} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A^m_1 \mathbf{B} & A^m_2 \mathbf{B} & \dots & A^m_m \mathbf{B} \end{pmatrix}$$

oraz wyliczyć ślad operatora $\hat{A} \otimes \hat{B}$ jako funkcję śladów operatorów \hat{A} i \hat{B} .

2_13.3. Przestrzeń $V \otimes V^*$ może być kanonicznie utożsamiona z przestrzenią $\text{End}(V)$. Jaka operacja tensorowa odpowiada w tym utożsamieniu operacji śladu operatora?

2_13.4. Niech g i g' będą biliniowymi metrykami na skończone wymiarowych przestrzeniach rzeczywistych V i V' .

(a) Proszę udowodnić, że istnieje jedyna metryka G na $V \otimes V'$ taka, że dla wszystkich $v, u \in V, v', u' \in V'$:

$$G(v \otimes v', u \otimes u') = g(v, u), g'(v', u').$$

Jaką symetrię posiada metryka G gdy g i g' są symetryczne a jaką wtedy, gdy g jest symetryczna, a g' – symplektyczna?

(b) Niech (e_i) będzie bazą V a (e'_j) będzie bazą V' . Proszę wyliczyć macierz metryki G w bazie $(e_i \otimes e'_j)$.

(c) Proszę wyrazić niezmienniki metryki G przez niezmienniki metryk g i g' .

verté!

2_13.5. Kontrakcję C_s^r tensora $t \in \mathcal{T}_q^p(V)$ zdefiniowaliśmy na wykładzie zapisanym we współrzędnych wzorem

$$(C_s^r t)^{i_1 \dots i_{p-1}}_{j_1 \dots j_{q-1}} = \sum_{k=1}^{\dim V} t^{i_1 \dots i_{r-1} k i_r \dots i_{p-1}}_{j_1 \dots j_{s-1} k j_s \dots j_{q-1}}.$$

(a) Proszę udowodnić, że dla $v_i \in V, \varphi^j \in V^*$

$$\begin{aligned} & C_s^r (v_1 \otimes \dots \otimes v_p \otimes \varphi^1 \otimes \dots \otimes \varphi^q) \\ &= \varphi^s(v_r) v_1 \otimes \dots \otimes v_{r-1} \otimes v_{r+1} \otimes \dots \otimes v_p \otimes \varphi^1 \otimes \dots \otimes \varphi^{s-1} \otimes \varphi^{s+1} \otimes \dots \otimes \varphi^q. \end{aligned}$$

(b) Dla tensorów

$$(i) \quad t = e_1 \otimes (5e_2 - 7e_3) \otimes (2e^2 + e^3) \otimes e^3 - e_2 \otimes e_3 \otimes (3e^2 - e^3) \otimes e^3,$$

$$(ii) \quad t = (e_1 + 4e_3) \otimes (5e_1 - 2e_2 - 4e_3) \otimes (e^2 - 2e^3) \otimes (e^1 + e^2),$$

proszę obliczyć kontrakcje $C_1^2 t$ oraz $C_2^1 t$.

Leszek Hadasz
hadasz@th.if.uj.edu.pl